

Abp Wacław Depo
Arcybiskup Metropolita Częstochowski

Odkryć i ukochać Kościół

List pasterski

Arcybiskupa Metropolity Częstochowskiego Wacława Depo z okazji 100-lecia erygowania Diecezji Częstochowskiej i zakończenia IX Kongresu Eucharystycznego

Drodzy Bracia i Siostry w Chrystusie, Jedynym Odkupicielu człowieka!

Na wstępie naszych refleksji pragnę podkreślić opatrnościową łaskę czasu. Albowiem z woli Ojca Świętego Franciszka przeżywamy w całym Kościele Rok Święty 2025, a jednocześnie w naszej wspólnocie Kościoła lokalnego obchodzimy Jubileusz stulecia jego istnienia.

1. Wypada nam wnikać nie tylko w wymiar historyczny tego świętowania, ale poprzez słowo Boże zauważyć wzrokiem wiary działanie Ducha Świętego, który prowadzi nas drogami zbawienia. Kościół w świetle Objawienia, jak to głęboko ujął papież św. Paweł VI „jest zaproszeniem żyjącym i trwającym; wezwaniem i miłością, która nas poszukuje; odpowiedzialnością, która upomina; jest wyborem, jakiego należy dokonać, i jest skarbem, który trzeba zdobyć” (6 maja 1970 r.). W duchu tej prawdy odkryjmy na nowo nasz Kościół i dajmy odpowiedź poprzez codzienną miłość i ustanowioną jedność wiary pomiędzy Rzymem a Częstochową. Ta jedność podkreślona bullą Piusa XI: „*Vixdum Poloniae unitas*” z 28 października 1925 r. trwa i wciąż jest żywa, czego dowodem są decyzje kolejnych papieży: Piusa XII, św. Pawła VI, św. Jana Pawła II, Benedykta XVI. Ci następcy św. Piotra obdarowali nas kolejnymi biskupami częstochowskimi, którzy umacniali nas w wierze. Spójrzmy na ich postacie w wielkim skrócie.

2. Pierwszy biskup częstochowski Teodor Kubina przewodził nam w latach 1925-51 w myśl zawołania biskupiego: „Żal mi tego ludu”. Sam siebie określał Pierwszym Ministrem Matki Bożej Częstochowskiej. To on dokonał konsekracji naszej Katedry pod wezwaniem Świętej Rodziny 29 października 1950 r.

Drugi biskup częstochowski Zdzisław Goliński prowadził nas w latach 1951-63 w imię hasła biskupiego: „Krzyż zwycięstwem” w przekonaniu, że to Maryja jest pierwszym duszpasterzem diecezji i ona przeprowadza Kościół przez lata powojennego prześladowania.

Trzeci biskup częstochowski Stefan Bareła kierował naszym Kościołem w latach 1964-84 w myśl słów swojego zawołania: „Prawdzie i Miłości”. Był on, podobnie jak jego poprzednik, ojcem Soboru Watykańskiego II. Przeprowadził pierwszą Peregrynację Ikony Jasnogórskiej w naszej diecezji w latach 1979-80. Rozpoczął także budowę gmachu Wyższego Seminarium Duchownego w Częstochowie.

Czwarty biskup częstochowski, a zarazem pierwszy arcybiskup metropolita, Stanisław Nowak, przewodził nam w latach 1984-2011. Wziął za swoją dewizę pasterską słowa: „Chcę pod Krzyżem stać przy Tobie”. To za jego czasu zostało przeniesione seminarium z Krakowa do Częstochowy. Abp Nowak przeprowadził dzieła koronacji wielu obrazów Najświętszej Maryi Panny, ustanowił liczne diecezjalne sanktuaria maryjne i pasyjne oraz ożywił kult eucharystyczny.

Wśród współbudowniczych częstochowskiej wspólnoty diecezjalnej byli również biskupi pomocniczy: Antoni Zimniak (1936-1943), Stanisław Czajka (1944-65), Stefan Bareła (1960-1964), Tadeusz Szwaagrzyk (1964-1992), Franciszek Musiel (1965-1992), Miłosław Kołodziejczyk (1978-1994), Antoni Długosz (1993-2016), Jan Wątroba (2000-2013) i Andrzej Przybylski (2017-2025).

3. Zarówno posługa naszych Pasterzy, jak i przeżycie wielkich wydarzeń zbawczych w historii naszego Kościoła, jak np. apostołskie pielgrzymki następców św. Piotra, nie byłyby możliwe, gdyby nie współdziałanie księży diecezjalnych, zakonnych, wspólnot życia konsekrowanego oraz wiernych świeckich. To oni współtworzyli i nadal tworzą Kościół częstochowski swoją gorliwą modlitwą, pracą i cierpieniem, a nawet ofiarą z życia. Należą do nich w sposób szczególny błogosławieni męczennicy II wojny światowej: ksiądz Ludwik Roch Gietyngier, ksiądz Maksymilian Binkiewicz i siostra Maria Kanuta Chrobot, nazaretanka, a także 61 kapłanów naszej diecezji, którzy zostali zamordowani podczas okupacji. Wspomnijmy przy tym licznych duchownych i świeckich prześladowanych za wiarę w czasach stalinizmu i komunizmu. Zauważmy także istotną rolę w budowaniu Kościoła, jaką odgrywa rodzina, która jest podstawową wspólnotą życia i miłości oraz wychowania w wierze. Jest ona kolebką powołań kapłańskich i zakonnych, postaw patriotycznych, a także apostołstwa świeckich. To wierni świeccy podejmują indywidualną i wspólnotową formację oraz ewangelizację w różnych ruchach odnowy życia chrześcijańskiego i zrzeczeniach apostołskich.

4. Umiłowani w Chrystusie! Jako piąty biskup częstochowski, a zarazem drugi arcybiskup metropolita, posłany przez papieża Benedykta XVI, od blisko 14 lat podejmuję wraz z Wami to bogate dziedzictwo Kościoła Częstochowskiego. Wielkim dla nas wydarzeniem była pielgrzymka Ojca Świętego Franciszka w lipcu 2016 r. w ramach dziękczynienia Narodu polskiego za łaskę chrztu świętego w 966 r. Biorąc wraz z Wami odpowiedzialność za kształt naszej wspólnoty archidiecezjalnej, zapraszam wszystkich do twórczego zaangażowania zgodnie z otrzymanymi od Boga charyzmatami. Wpatrując się w godzinie Apelu Jasnogórskiego w oblicze Maryi, za wskazaniem św. Jana Pawła II przykładam ucho do serca Matki, by czuć jak w nim bije serce naszego Kościoła i Narodu oraz jakie stają przed nami nowe zadania. Potwierdzam przy tym charyzmat maryjny naszej diecezji, w którego przyjęciu na nowo pomogło nam Nawiedzenie Maryi w znaku Ikony Jasnogórskiej przeżywane w naszych wspólnotach pod hasłem: „Maryjo, ocal miłość i życie naszych rodzin”. Niech to hasło dalej wyznacza nam konkretne działania na tym odcinku, zwłaszcza wobec załamania się przekazu daru życia oraz wychowania w wierze naszych dzieci i młodzieży.

5. W tym Jubileuszowym Roku Archidiecezji odwołujemy się również i przede wszystkim do Drogi Eucharystycznej jako zwieńczenia daru nawiedzenia poprzez doświadczenie naszego IX Kongresu Eucharystycznego, który przeżywamy pod hasłem: „Oto Ja jestem z wami”. Pragnę podziękować Wam wszystkim, na czele ze współbraćmi w kapłaństwie za organizację tych dni w regionach: wieluńskim, radomszczańskim, zawierciańskim i częstochowskim. Pragniemy, aby Najświętsze Serce Jezusa gorejące miłością w Eucharystii i Niepokalane Serce Maryi były w każdej wspólnocie naszego Kościoła. Z myślą o przyszłości pragniemy wsłuchiwać się w głos św. Jana Pawła II, który wprowadzając Kościół w trzecie tysiąclecie chrześcijaństwa, zalecał nam jedyny program: „Ten sam co zawsze, zawarty w Ewangelii i żywej Tradycji. Skupiony w istocie rzeczy wokół samego Chrystusa, którego mamy poznawać, kochać i naśladować” (NMI 29). Zapragniemy więc na nowo jako wspólnota Kościoła częstochowskiego pod szczególną opieką Maryi Jasnogórskiej podjąć ten ponadczasowy program i z pomocą Ducha Świętego wprowadzać go w życie osobiste i wspólnotowe, stając się uczniami – misjonarzami Chrystusa.

6. Umiłowani Diecezjanie! W duchu jubileuszowego świętowania pragnę Was wszystkich serdecznie zaprosić do częstochowskiej Bazyliki Archikatedralnej, która będąc Matką wszystkich Kościołów diecezji, jest jednocześnie stacją i świątynią Roku Świętego, na uroczystą Eucharystię w środę 29 października o godz. 18, której będzie przewodniczył Arcybiskup Antonio Guido Filipazzi, Nuncjusz Apostolski w Polsce. Ta Eucharystia zwieńczy IX Kongres Eucharystyczny, a zarazem będzie stanowić główny punkt obchodów stulecia naszego Kościoła. Bądźmy razem w tym historycznym momencie, by wspólnie przekroczyć z wiarą i miłością w sercu próg nadziei drugiego stulecia istnienia i misji Kościoła częstochowskiego. Ufamy, że przez ten próg czasu i łaski przeprowadzi nas Maryja, Matka i Patronka Kościoła czę-

stochowskiego, przewodząc nam w pielgrzymce wiary. Na ten szczególny moment łaski serdecznie zapraszam księży, osoby życia konsekrowanego, przedstawicieli Parafialnych Rad Duszpasterskich, ruchów, wspólnot, stowarzyszeń, bractw, innych zrzeszeń kościelnych, katechetów, szafarzy nadzwyczajnych Komunii Świętej, młodzież, studentów, rodziny oraz wszystkich wiernych naszej archidiecezji.

*W oczekiwaniu na wspólne dziękczynienie z serca błogosławię
w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego!*

*(-) + Wacław Depo
Arcybiskup Metropolita Częstochowski*

Częstochowa, 22 października 2025 r., we wspomnienie św. Jana Pawła II